

Muistio asetusmuutoksesta liittyen vähäriskiseen toimintaan 15.1. 2017

Eräitä vähäriskistä toimintaa määritteleviä kilomäärärajoja nostetaan ja muutetaan

Eräistä elintarviketurvallisuusriskeiltään vähäisistä toiminnoista annettua valtioneuvoston asetusta (1258/2011, *vähäriskinen asetus*) muutetaan 1.2. 2017 alkaen

Asetusmuutoksella

-nostetaan suoraan kuluttajalle luovutettavien lehtivihannesten määrää 5000 kilosta 50 000 kiloon ja yleensä kasveista saatavien alkutuotannon tuotteiden ja sienten määrää 10 000 kilosta 100 000 kiloon

- nostetaan suoraan kuluttajalle luovutettavan hunajan määrää 1000 kilosta 2500 kiloon

-lasketaan suoraan kuluttajalle luovutettavien itujen määrää 10 000 kilosta 5000 kiloon.

Samat määriä koskevat muutokset tehdään myös vähittäismyyntiin omavalvontahelpotuksin toimitettavien alkutuotannontuotteiden osalta lehtivihannesten (50 000kg) muiden kasveista saatavien alkutuotannon tuotteiden ja sienten (100 000 kg) , hunajan (2500 kg) ja itujen (5000 kg) osalta . Lisäksi myös muiden linnunmunien (5000 kg) määrää nostetaan tältä osin.

Asetuksen muutoksella tavoitellaan ensisijaisesti lähiruuan saatavuuden helpottamista ja helpotetaan toimijoille ja yrityksille asetettuja vaatimuksia. Ituja koskevan määrän laskeminen perustuu EU:n komission (FVO) kesäkuussa 2015 tekemään alkutuotantoa koskevaan tarkastuskäyntiin, jonka tarkastusraportissa todetaan että nykyinen 10 000 kilon määrä iduille on ollut EU-lainsäädännön hengen vastainen

Alkuperäiset asetusmuutosesitykset ovat olleet lausunnolla 24.11.2015-8.1.2016 ja lausuntoja saatiin yhteensä 23. Lausuntojen perusteella komissiolle on notifioitu määrien muutosesitykset kesällä 2016. Muut lausunnolla vuonna 2015 olleet muutokset notifioitiin komissiolle syksyllä 2015 ja vastaavat muutokset on saatettu voimaan keväällä 2016 valtioneuvoston asetuksella (164/2016) eräistä elintarviketurvallisuusriskeiltään vähäisistä toiminnoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

TAUSTA

Byrokratian purkamiseen liittyvän toimijoilta saadun palautteen perusteella on ilmennyt tarve muuttaa ns. vähäriskisessä asetuksessa (VNa 1258/2011) määriteltyjä toimintoja. Pääsääntöisesti nämä muutokset tarkoittavat vähäriskisen toiminnan rajojen nostamista, mutta itujen osalta määrää on EU:n komission (FVO) tekemän tarkastuskäynnin ja -raportin perusteella laskettava.

LAINSÄÄDÄNTÖ

EU-lainsäädäntö

EU-lainsäädöissä on helpotuksia siitä, millaisessa toiminnassa ei tarvitse noudattaa yleisen hygienian asetuksen (EY) N:o 852/2004 tai eläimistä saatavien elintarvikkeiden hygienian asetuksen (EY) N:o 853/2004 vaatimuksia. Asetuksen (EY) N:o 852/2004 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ja asetuksen (EY) N:o 853/2004 1 artiklan kohdassa 3c mainitaan alkutuotannon tuotteiden toimittaminen pieninä määrinä suoraan kuluttajalle tai paikalliseen vähittäismyyntiin. Jos jäsenvaltio ottaa näitä helpotuksia käyttöön, on annettava kansallisia sääntöjä (kansallista lainsäädäntöä) asetuksen (EY) N:o 852/2004 1 artiklan kohdan 3 ja asetuksen (EY) N:o 853/2004 1 artiklan kohdan 4 mukaisesti.

Kansallinen lainsäädäntö ja käytäntö

Edellä mainitut EU:n mahdollistamat kansalliset helpotukset on koottu eräistä elintarviketurvallisuusriskeiltään vähäisistä toiminnoista annettuun valtioneuvoston asetukseen (1258/2011, *vähäriskinen asetus*) ja notifioitu sitä ennen EU:lle. Perusta valtioneuvoston asetuksen antamisesta löytyy elintarvikelain (23/2006) 22 §:stä.

TAVOITTEET

Tällä asetuksen muutoksella tavoitellaan ensisijaisesti lähiruuan saatavuuden helpottamista ja helpotetaan toimijoille ja yrityksille asetettuja vaatimuksia.

VAIKUTUKSET

Asetusmuutokset mahdollistavat ja helpottavat lähiruuan saattamista kuluttajan ulottuville. Itujen tuottamisen osalta ne tuovat hyväksynnän ja EU:n edellyttämien tutkimusvelvoitteiden piiriin enemmän kuin 5000 kiloa vuodessa suoraan kuluttajille ituja luovuttavat itujen tuottajat aikaisemman rajan olleessa 10 000 kiloa. Ja myös enemmän kuin 5000 kiloa vähittäismyyntiin ituja toimittavat toimijat tulevat omavalvontavelvoitteiden piiriin.

VALMISTELU

Asetusluonnoksia on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä, yhteistyössä Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran kanssa.

Asetusluonnokset olivat lausunnoilla 24.11.2015-8.1.2016 ja lausuntoja saatiin yhteensä 23 seuraavilta tahoilta: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, Suomen Metsästäjäliitto ry, ympäristöministeriö, Suomen Siipikarjaliitto ry, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Elintarviketeollisuusliitto ETL, Suomen Eläinlääkäriliitto, Luomuliitto ry, Suomen Mehiläishoitajien Liitto, Suomen Yrittäjät, Pro Luomu ry, Kuntaliitto, Maataloustuottajain keskusjärjestö MTK ry, Espoon kaupunki, Lihakeskusliitto ry, Kauppapuutarhaliitto ry, Luonnonvarakeskus LUKE, Päivittäistavarakauppa PTY ry, Suomen kani- ja jyrjäliitto SKJL, Helsingin yliopiston eläinlääketieteellinen tiedekunta, Eläinlääkärihygienikkojen yhdistys EHY ry, Suomen riistakeskus. Lausunnot pyrittiin huomioimaan mahdollisuuksien mukaan.

Tähän asetusmuutokseen liittyvät muutokset on notifioitu Euroopan komissiolle ja muille jäsenvaltioille komission ns. TRIS-järjestelmän kautta kesäkuussa 2016. Notifiointikäsitteily kestää kolme kuukautta, mutta jos komissio tai toiset jäsenvaltiot antavat luonnoksista lausunnon tai huomautuksen, käsittelyaika pitenee kuuteen kuukauteen. Asetukset voidaan antaa vain, jos niillä on komission ja muiden jäsenvaltioiden hyväksyntä. Muutoksia ei vastustettu eikä niistä huomautettu.

Muut lausunnoilla olleet muutokset on notifioitu komissiolle syksyllä 2015 ja saatettu voimaan keväällä 2016 asetuksen muutoksella 164/2016.

Voimaantulo

Nyt annettava valtioneuvoston ns. vähäriskisen asetuksen muutos astuu voimaan 1.2. 2017.

MUUTOKSET

Eräistä elintarviketurvallisuusriskeiltään vähäisistä toiminnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (1258/2011) 2 § muutetaan suoraan kuluttajalle luovutettavien alkutuotannon tuotteiden määrien osalta . Itujen osalta raja laskee 10 000 kilosta 5000 kiloon, lehtivihannesten osalta määrä nousee 5000 kilosta 50 000 kiloon ja yleensä kasveista saatavien alkutuotannon tuotteiden ja sienten osalta määrä nousee 10 000 kilosta 100 000 kiloon ja hunajan osalta 1000 kilosta 2500 kiloon. Rajojen ylittäminen tarkoittaa elintarvikehuoneistovaatimusten täyttämistä luovuttamisen osalta.

Samat määriä koskevat muutokset vähittäismyyntiin omavalvontahelpotuksin toimitettavien alkutuotannontuotteiden osalta tehdään myös asetuksen kolmanteen pykälään itujen (5000 kg) , lehtivihannesten (50 000kg) kasveista saatavien alkutuotannon tuotteiden ja sienten (100 000 kg) , hunajan (2500 kg). Myös muiden linnunmunien (5000 kg) kuin kananmunien määrää nostetaan

Ituja koskevan määrän laskeminen perustuu EU:n komission (FVO) kesäkuussa 2015 tekemään alkutuotantoa koskevaan tarkastuskäyntiin, jonka tarkastusraportissa todetaan että nykyinen 10 000 kilon määrä iduille on ollut EU-lainsäädännön hengen vastainen.

Alkutuotannon tuotteena hunaja voi olla lingottua ja pakattua. Lehtivihannes käsitteen piiriin kuuluvat sellaiseen syötävissä olevat salaattikasvit, pinaattikasvit, kaalikasvit ja yrtit.